

Előfizetési díj:

Egy évre . . . 3 kor.

Fél évre 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca

17. szám,

hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.

Kiadóhivatal

Kaposvár Zárda-utca
17. számhová az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felajánlá-
sok intézendők.

Osztrák politika.

Bécs kedvence, Tisza István bukkott miniszterelnök hét cikkben öntötte ki haragos lelke epéjét kedves lapjában az „Az Ujság”-ban. Aki e cikkeket figyelmesen elolvasta, az nem képes megérteni Tisza István ur lelki állapotát. Hogy lehet az, hogy valaki saját nemzete ellen tör? Tisza István pedig azt a politikát támogatja ma is, melynek útja mindig Bécsbe vezet!

Miért lelkesül a volt miniszterelnök a hatalomtól elesett ugynevezett szabadelpártpárt? Lelkesülnek azért, amit a magyar nemzet szíve mélyéből régtől fogva meggyűlölt: az idegen jelvényekért és idegen hadseregért.

Mutasson valaki e széles világon olyan független nemzetet, melynek uralkodója idegen zászlót és idegen nyelvet erőszakol népére? Nincsen a kerek földön kívülünk más ily szerencsétlen nemzet!

A király mondta, hogy ítéljen a nemzet!

Nos hát, ítélte a nemzet! S azoknak adott igazat, akik ezt a hazát szabadnak, függetlennek akarják látni. Akiknek a fekete-sárga zászló helyett a piros-fehér-zöld lobogó, a kétféjű sas helyett a hármás halmon álló

kettős kereszt, az idegen tiszték helyett magyar tiszték és magyar vezényszó kell! Külön gazdasági berendezés, külön jegybank, önálló külképviselet, mert ezek nélkül Magyarország nem független, nem önálló, hanem csak tartomány!

A nemzet ítélete daczára azonban ma egy törvénytelen kormány uralkodik Magyarországon. Ennek a kormánynak belügyminisztere Kristóffy József most egymásután semmisíti meg a vármegyék és városok határozatait, melyek megtagadják ettől a kormánytól az eszközöket, melyekkel élni képes volna. A fő eszköz a pénz. A törvényhatóságok ennek a kormánynak nem engedik meg, hogy közegeik az adót elfogadják, nem működnek közre a katona állításnál!

Megsemmisítheti Kristóffy ur valamennyit, nem tesz semmit; törvénytelen kormánynak minden intézkedése törvénytelen. — Mi azért nem adunk Fejérváryéknak sem pénzt, sem katonát!

Iglándy B.

Mesterek és segédek.

Kismesterek és azok segédeiről lesz szó, a magyar iparrak e legmostohább gyermekeiről.

Azt szokták mondani, hogy mindenki

a maga mesterségére panaszkodik és a czipész váltig esküdjök, hogy inkább megöli fiát, mintsem a maga mesterségére nevelje; míg ellenben a szabó azt mondja, hogy inkább czipész legyen a fiából, csak szabó ne. És is végig, kiki szidja a magát és jobbnak tartja a másét. Azért van ez, mert bizony minden kisiparosnak elég az oka a panasza.

Nézzünk csak körül: hány kisiparost találunk, aki tisztességesen megtud élni a mestersége után? Ejjel-nappali munka és nehéz nyomoruság jár nálunk a kisiparral. És a szakadatlan emberföltött munkában meg a nyomoruságban nincs semmi különbség a kismester és a segéd közt; egyiknek a sorsa éppen olyan súlyos küzdelem és épen olyan nélkülözés mint a másiké. A kisipar pusztulása sehol sem oly szemlátomást való, olyan rohamos, olyan rémitő, mint nálunk.

Ha figyelemmel kísérjük a gazdasági fejlődést, azt tapasztaljuk, hogy munkaadó és munkás közt mindenütt ádáz harc folyik. A munkás kevesli bérét és sokalja a munkaadó nyereségét; e miatt elégedetlenkedik, duzzog és néha harczra kél. A kisiparnál ez nem így van. Ennek oka azonban nem az, hogy a munkás meg van elégedve a sorsával, hanem egészen más. A kisipar munkása nehéz sorsban él, de látja, hogy a kismesterek ugyanolyan — sőt még rosszabb — sorsban vannak, mint ő. Látja, hogy a kismesterek nem gazdagodnak meg az ő rovására, hogy ők is nyögnek és vele együtt szenvednek a piszkos verseny sulya alatt. Míg a munkások szombat este biztosra várják csekély bérük kifizetését, addig a kismesterek sokszor nem tudják, honnan teremtik azt elő. A munká-

T Á R C Z A.

Nyiralás után.

Kedves barátom!

Jaj Istenem, ha a mama tudná, hogy én most magának levelet írok. De hát nem tudok a kérésének ellenállni; aztán ugyis azt mondja maga, hogy ez csak amolyan irodalmi levelezés. Hát írok.

Tudja, ahogy a mult héten megjöttünk Brádról, a nyiralásból, hát annyi dolgunk volt a lakással, hogy még most is alig lélegzem. A fejem is fáj, a sok szelöltetéstől s váltig erősködöm a mamának, hogy migrainom van.

— Na persze — mondja a mama — most jövünk faluról és fejfájásról panaszkodik a kisasszony. Szégyelheti magát!

Hát az igaz, hogy megerősödtem a nyáron. És mégis nőtem. Epen tizenhárom millimétert. Na mondja, barátom, tizenhárom millimétert! A mama nem akarta hinni, hogy rövidék a ruháim.

Ad vocem ruha! Ma délelőtt a mamával kiszaladtunk egy kicsit a Kossuth Lajos utcába. Na tudja, majdhogy össze nem estem. Négy hónap alatt ennyi ideig voltunk Brádon; ugy-e hosszú nyiralás? hát négy hónap alatt képzelje barátom, ugy meg változott a divat, hogy én szaladni akartam a muzeumba, hogy tegyenek spirituszba. A mama persze összeszidott, hogy

mit léhaskodom, de láttam, hogy őt is boszantja ez a metamorfozis, hogy a Jóska szavaival éljek.

Ezek a szörnyű fodros ruhák bro! Megyünk a Koronaherczeg utcába, hát ott is ugyanily toilették; a Váci-utcába pláne még a színek is olyan szecessziósak. Mert szecesszió ez barátom, csupa szecesszió! Minálunk Brádon ugyan neki menne a bivaly, de hát ez izlés dolga. De gusz-tibus! hogy újra idézem a klasszikusokat.

— Na mondtam a mamának — akár ki se bujunk a lakásunkból, amíg a szabónknak nem rendezzi a viszonyokat.

A mamát láthatólag igen bántotta a ruha studiumok ez eredménye, én azonban, hogy őszinte legyek, nagyon megörvendtem neki. Uj ruhát kell csináltatni s most már sikerülni fog valahogyan egy pár ujjhossznyt hozzá alkudnom a ruha-aljhoz.

Igaz, a ma déli korzón a ruha studiumok közepett egyszerre csak elénk termett a kis Károly, a mama kedvence tudja.

— Na — mondja, nagy áhitattal, miközben műértően fixirozott — maga nagyon briliánsul fest Janka!

— Hjah, Brád! — mondom erre én ajtatos szemforgatással és majd megpukadtam, mikor láttam, hogy a mama minden csomagot, amit összevásároltunk, a Károlyka nyakába rak.

Hanem annyit emlegettem már magának Brádot, kedves barátom, kell valamit írnom róla.

Brád fekszik az északi szélesség . . . azaz, hogy ezt nem tudom egész pontosan. Szóval Brád fekszik valahol. De szép fekvése van. Nagy hegyek tövében, a Kőrös völgyén, csomó erdő között, szóval igen briliánsul fest, amint Károlyka mondaná.

Négy hónap alatt, kérdezi maga, mit tudtam én csinálni Brádon? Hát ittam harmatot, mosdottam virágillattal és fürdöttem napsugárban. Tetszik így? Vagy talán igen költői.

Hát volt egy nagy szalmakalapom, azt teletűzdeltem pipacsvirággal, aztán nyakamba keittem a rétet, az erdőt és versenyt énekeltem a madarakkal és versenyt szaladtam a széllel. Szóval pompasan mulítottam. Aztán ettem mint a farkas. De nem harmatot.

Hanem hadnagyok és a főhadnagyok! Nagyszerű fiúk! Igazan lelkesedtem értök. Mondtam is a mamának, de neki épenséggel nincs érzeke az ilyesmi iránt. Leszidott.

Zuárd, Viktor, Elemér, Gáspár, Tóni. Így hitták őket. Szegények olyan porosak voltak, mikor megismerkedtünk. Nagyhadgyakorlatoztak és Brádra szalásolták be két hétre. Na, volt is mulatság! Minden éjszaka éjjeli zenét kaptam.

Tudja maga mi az éjjeli zene? Ha nem tudja, fogadja melysleges megvetésemet. Hát leírom . . .

A hold ezüstösen világít le a dermedten alvó tájra. Egyszerre csak halkán, mélabusan felsír egy hegedű valahol. Egy száz

soknak a kismesterektől nincs mit irigyelni, nincs mit vární, nincs mit követelni, azért türik sorsukat nyugodtan. Munkást és munkaadót egyesít a közös baj és a viszonyokat ismerő ember megdöbbenve kérdi: »Ki inkább sajnálni való, a kisiparban a mester-e vagy a segéd.

A mester roskadozó inakkal húzza az örökös jármót és húzza a míg ki nem dől, a míg el nem viszik oda, a hol megszűnt a küzdés és a jutalom, a remény és a csalódás, az öröm és a keserűség. Annyit nálunk nem keres a kismester, hogy félretehesen néhány garast öreg napjaira, hogy majdan békés nyugalomban tölthesse élete utolsó éveit, »Dolgozzatok míg mécsetek ki nem alszik!« Ez a jelszó és maholnap spirituszba téve fogják mutogatni azt a kismestert, aki egy kis vagyonkát tudott összekuporgatni a keresményéből. A segéd végigcsinálja a kismesterrel a nehéz küzdelmet. Bajjal él, sokszor tengődik munka nélkül és szinte lemond arról a reményről, hogy valaha önállósítsa magát. Egyébiránt nem is olyan kecsesgető ez a remény, mert hiszen önállóságra jutván, sorsa továbbra is a régi marad, sőt sokszor még rosszabbra válik.

A legfőbb baj, hogy a magyar kisiparosok innen-onnan teljesen fölöslegessé válnak, mert hazánkat a külföld látja el gyári készítményeivel. Ez ellen bizony csak a külön vámterület használna.

A másik baj az, hogy az idegen verseny mindinkább elfajul, elaljasodik és a legpiszkosabb, és a legszemtelenebb módon igyekszik kisiparosainkat tönkretenni.

Igazán itt az ideje, hogy a legerélyesebben foglalkozzunk ezekkel a kérdésekkel és országosan gondoskodjunk annak ellenszereiről. Mig ez nem történik, a kismesterek és segédek közös nyomorúsága csak növekedni, de csökkenni nem fog.

H I R E K.

— Ma este a független megyebizottsági tagok a Korona vendéglő

csak, barátom, egy szál. Hanem ez aztán úgy sir, hogy minden élő lény könnyezni kezd bele. A tyukketreczben a tyukok, kakasok kórusban kezdik kísérni a hegedű sirását. A kerítések mögül gyanás mormogás hallatszik. Ebben a pillanatban belezug a hegedű szólamba a brács duruzsolása, a nagybögő horkolása, ekkor aztán a mormogás ugatásba megy át, majd üvöltésben tejeződik be. A kutyák osztoznak a gyönyörűségben.

Ebbe az elringató szinfoniába végül pedig beleszól egy borizú hang és azt sirja a nótával:

Ha elmegyek kis angyalom messzire
Jutok-e majd néha-néha eszedbe?

Na hát, ha mást igen, de ezeket az éjszakákat igazán nem lehet elfelejteni. Az utolsó éjszakán — már mint a tiszték utolsó éjszakáján — Zuárd adta az éjjeli zenét. Nagy keservesen neki támaszkodott egy akáczfának és onnan dirigálta a cigányokat.

A töt.biek pedig táncoltak a gyönyörű nótára. Ugy gondolom egy kicsit be voltak csipve. Tóni járta a legkeservesebben. Andalagon, érzéssel táncolt s egyszerre csak zsupsz! beleesett a kut mellett a pocsolóába.

Hahaha! Azt kellett volna látni! Juj, de jól festet. Annyit kaczagtam akkor éjszaka, hogy fájt a fejem.

Szegény Tóni! Meghallotta a kaczagásomat a malőr pillanatában, mert másnap nem jött el bucsuzni. Klimentette magát. Na de igazán brillánsul festett.

Amelyhez hasonló jókat, — hogy újra klasszikusokat cizitáljam — magának is kíván

kis barátja Janka.

Pakots József.

nagytermében előértekezletet tartanak a holnapi megyeyülésen előforduló tárgyak megbeszélése végett.

— **Kitüntetés.** Kunfy Lajos festőművészt, városunk szülöttét Párisban a francia becsületrend szalagjával tüntették ki. Gratulálunk.

— **Kirendelés.** Láng István gyógy pedagógiai tanítót a vallás- és közoktatásügyi miniszter a kaposvári siktetnema intézetbe rendelte ki.

— **Kinevezés.** Márffy Mantuanó Rezső dr. miniszteri segédtitkár, miniszteri titkárrá nevezte ki a kereskedelemügyi miniszter. — Kring Jenő kaposvári kir. törvényszéki joggyakornok aljegyzővé nevezetett ki.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy kaposmérői Mérey Kajetán külügyminiszteri osztályfőnök a szász királyi Albrecht-rend nagykeresztjéhez az arany csillagot, a bajor királyi Szent Mihály-érdemrend nagykeresztjét, a siami királyi I. osztályú Korona-rendet és Aethiopia-Csillaga rend nagykeresztjét elfogadhasza és viselhesse.

— **Somogyvármegye gazdasági egyesülete** aug. hó 7-én d. u. tartja szokásos évnegyedes ülését.

— **A kaposvári iparművészeti kiállításról.** Alig egy hónap választ el bennünket a kiállítástól, amely egyike lesz a legszebb és legzadagabb vidéki hasonmóti kiállításoknak. A pécsi kereskedelmi és iparkamara 1.0 koronával, Kaposvár város 300 koronával járult hozzá a kiállítás segélyezéséhez. A pártoló jegyeket, melynek ára 5 korona és az állandó jegyeket (3 korona) már a jövő héten árusítani kezdik. — A kiállításnak remek retrospektív-osztálya is lesz, amelyben magántulajdonban levő régibb iparművészeti tárgyak állítanak ki. A plakátok eredeti tervek után készülnek és egy kis iparművészeti műreket fognak képezni. — Különösnek és meglepőnek és érdekesnek kínálkozik a népies művészeti osztály szöttek és himzés csoportja, amelyet sok fáradozással és ugyanily vagy ügyeszeretettel Mihalik Gyula főgymn. rajztanár, a kiállítás intéző bizottságának titkára állított össze sok tudással és izléssel. E csoportban sok XVIII. és XIX. századbeli régi magyaros himzésre fogunk akadni, amelynek művészi becsére a mai nők is büszkének lehetnének.

— **Jóváhagyás.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának azon határozata, mely szerint a kaposvári zenekedvelők egyesületének 200 korona segélyt závozott meg, jóvágyást nyert.

— **Menetrend változás.** A somogy-szobbb-beresi vonalon aug. 1-től a menetrend annyiban változik meg, hogy az eddigi este 7 óra 26 perczkor Bares felé induló vonat délután 6 órakor fog indulni s ezáltal a Kaposvárról d. u. 5 órakor induló vonat utasainak nem kell sokat várakoznia.

— **A pécsi kir. tábla elnöke,** Blaskovich István 41 évi szolgálata után — megromgált egészségére és előre haladott korára hivatkozva — nyugdíjazását kerte. Tizenöt évig példás buzgóság és lelkiismeretességgel vezette Blaskovich István a pécsi tablat s eles judikaturájával, josagos modorával, tapintatos banasmodjával ugy a közönség, mint a bírói és ügyvedi kar osztatlan meglegedését érdemelte ki. Hosszu és jó nyugalmas életet kívánunk neki.

— **67-es alap** megmentésén faradoznak a koalíció upparti tagjai és dissidensei, olyképp, szándékozván a többséget egy akóiba szorítani, hogy szabadelvű rombadült part tehetségesebbjeit a neppártiakkal együtt keblükre ölelik. Számításukban csak az a kis hibácska van, hogy legközelebbi választáskor a 48-as függetlenségi part abszolút többségben lesz s akkor annak elvei teljes tentartásával lehet csak kormányozni.

— **Tűzek.** A vörös kakas épen így aratás után szokta leggyakrabban rémes munká-

ját gyakorolni. Most is megyénk több vidékéről kapjuk az értesítéseket pusztító tűzekről. Tabon a rom. kath. hitközség tulajdonát képező paplak istállója pajtája és a tanító istállója és takarmánya égett el. — Páprágy pusztán a cselédház, Sántoson a kovácsműhely és bikaiálló.

— **Dr. Roboz Zoltán** Somogy megye főleveltárosa, a kaposvári hitelszövetkezet igazgatósági tagja, életének 45. évében folyó hó 24-én elhunyt. Szalay Károly volt orsz. képviselő, lapunk tulajdonosa vejét gyászolja az elhunytban. A megboldogult közepiskoláit a kaposvári főgymnasiumban végezte s a budapesti tudomány egyetem bölcséleti szakán már 18 éves korában tudori oklevelet nyert. A természetrajzi tudományok annyira leköltötték érdeklődését, hogy magasabb képzettség elérése végett külföldi egyetemeken is folytatta tanulmányait s alapos készütsége és tudásának elismerése külföldi tudós társaságok kitüntetésével jutalmaztatott. Fenyés jövőt ígérő pályájának kezdetén azonban tanulmányainak s tudományos kutatásainak utját állta nehez betegsége s a fiatal tudós kora kimulását a gondos ápoláson kívül Kairo balzsamos levegője akadályozta meg. Nemleg erősödv Szegszardon borászati felügyelő lett, honnan szülővárosába kívánczozva elfoglalta a részére telajánlott főleveltárosi állást s a gazdasági egyesület titkárságát. Hivatalos dolgam kívül a kaposvári minta-szöllő telepet nagy gondossággal kezelte s a tudományos szakirodalom terén testi egészségetől telhetőleg állandóan jelentek meg dolgozatai, melyek bel- és külföldön ismerette tettek nevét. Nagyratóró szellem volt ő, a sokat szenvedett test bexóiban. Elhunyt a mely részvétet keltett; temetése inpozans volt. Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki:

Alólírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legjobb terj és edes atyának, a legjobb gyermek s testvér, illetve rokonnak, Dr. Roboz Zoltán urnak, Somogyvármegye főleveltárosának folyó hó 24-én d. e. 11 órakor, életének 45-ik, boldog hazasságának 16-ik évében történt gyászos elhunytat. A megboldogultnak földi maradványai 1. hó 26-an, szerdán d. u. 5 órakor fognak a Szentumrutczai 21. számú gyászhozabol az ev. ref. egyház szertartásai szerint elbucsztatni és onnan a keleti temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Kaposvár, 1905. július 24. Örök áldás es beke lebegezen hamvain! Dr. Roboz Zoltáné szül. Szalay Eiza neje. Roboz Flóra ferj. Szigety Gyulané, Roboz Ilona ferj. Deceleva Károlyne, Roboz Margit ferj. Köpf Ferencné, Roboz Atala ferj. Dr. Bernath Béláné testverei. Roboz Atala, Roboz Elza gyermekei. Roboz Amália nagynenje. Roboz Istvan es neje Balassa Jusztin szülei. Szalay Károly es neje Kisfaludy Atala ipa es napa. Dr. Obetkó Karolyné sz. Szalay Fruzina, Mezriczky Elekne sz. Szalay Alice sogornói.

— **Bányászati és erdészeti főiskola Pecsott.** Szo van róla, hogy a ket főiskolat Semeczbanyaról — mely város a főiskolák követelményeinek meg nem felel — Pecsre helyezik át.

— **Eljegyzés.** Gerő Zsigmond bérli eljegyezte Kaposvárról Török Mór szeszkereskedő leányát Szerenát.

— **A kaposvári igazságügyi palota** evék óta húzodo építése bizonytalan időre elhalasztatott, mert a város sürgető feliratara azon választ adta a kormány, hogy a politikai állapotok miatt az építkezés költségeit nem folyosíthatja. Kiváncsiak vagyunk ugyanily értelemben irte-e a kormány a közös penzügy miniszternek is a közösügyi kiadások utalványozásának akadályairól.

— **Anna-bál.** A balatoni fürdőhelyeken az Anna bálók régtől híresek. Fonyódon az első f. hó 23-án a »Sirály« szállóban volt több tánczos, mint tánczosnéval. A szerény 1 koronás belépő-díjból 100 koronát meghaladó összeg folyt be. Jó kedvben sem volt hiány, a mulatság reggelig tartott.

— **Táncmultság.** Nagyatádon aug. hó 5-én a polgári iskola felszerelésére táncmulatsággal egybekötött estélyt rendez az ottani fiatalság. Kezdeté 9 órakor. Ülőhely 2 korona, állóhely 1 korona, karzat 50 fillér.

— **Majálist** tartanak cigányaink a hó 30-án, erre a közönséget falragaszok útján hívják meg. Furcsa, hogy ha már cigányaink nem »nyári mulatság« címet adtak hirdetésüknek, legalább a »Somogyvármegye« nyomda vezetősége világosította volna e csekély (?) tévedésről fel Barczát és társait.

— **Folyékony és romló küldemények a postán.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint ismételt előfordult, hogy friss hus, zsiradékokat tartalmazó csomagok és csomagolás elégtelen volta miatt megsérültek és ez által más csomagokban kárt tettek. Ezért a miniszter elrendelte, hogy ha felyadékokat, zsiradékokat, friss húst stb. tartalmazó küldemény, mely nem előirt módon van csomagolva és ez a körülmény hamis tartalomnyilvánítás vagy a külső burkolat egyébként kifogástalan volta miatt a feladásnál megállapítható nem volt, más küldeményekben, vagy a postahivatalokban azok szereiben, eszközeiben stb. kárt tesz, úgy az okozott kárért a csomag feladója felelős.

— **Az áru megrongálása fuvarozás közben.** Az áru megrongálása fuvarozás közben igen gyakran képezi perek tárgyát és ezért rendkívül fontossága a Kuria legújabb döntése, mely a következőket mondja ki: Ha az eladó nézve a rendeltetési hely nem is tekinthető teljesítési helynek, amely esetben a fuvarozás közben az árut ért veszély a vevőt terheli, mégis az eladó köteles bizonyítani, hogy az áru megrongálása a fuvarzás közben következett be, mert neki kötelessége igazolni, hogy a teljesítési helyre szerződészerű árut szállított. Ezt az elvi jelentőségű döntést, melyre kereskedőink igen gyakran hivatkozhatnak, a Kuria 1905. május 3-án 915/904 sz. a. hosta.

— **Verseny harcz a Dunán** A gabona kampány bekövetkeztével a Duna-hajózási vállalatok értekezletet tartottak Budapesten, melynek célja az volt, hogy az 1905. év kezdete óta tartó versenyharczot megszüntessék. A versenyharcz, mint a Magyar Pénzügy jelenti, a körül a kérdés körül forgott, hogy az osztrák Dunagőzhajózási társaság évtizedekig mintegy monopolum gyanánt bírta a darabáru szállítást a Budapest-Bécs közötti Duna szakaszon és mikor a Magyar folyam és tengerhajózási r-t. szintén megkezdte a darabáru szállítást a vonalon, az osztrák hajózási vállalat mértéktelen versenyt indított a magyar hajózási vállalatok ellen. A versenyharcz 1905. folyamán tetemes kárt okozott a hajózási vállalatoknak, de noha a legnagyobb 608.669 koronára menő veszteséget a Dunagőzhajózási társaság szenvedte, a béke megkötésére összenívott értekezleten mégis a merev negáció álláspontjára helyezkedett és a béke megkötését lehetetlenné tette. Az osztrák Dunagőzhajózási társaság a kizárólagos okozója tehát annak, hogy Dunahajózási vállalatunk az idei őszi kampányra remélt kedvezőbb fuvarozási konjunktúránktól elestek.

— **Arcszőr a nőknél** ép oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalkalmasabb a mindenütt elismert Schmidek-féle Szőrvesztő-re hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszőrt alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdéséget, finomságot, és simaságot, a mellett végig vizsgálva és hatóságilag

az arczbőrre ártalmatlannak találtatott. Ára 7 korona. Kapható Schmidek I., Budapest, VII. Nyár-u. 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

KÜLFÖLD.

— **Koronás fők utazása.** Nagy érdeklődés tárgyát képezi a német és orosz uralkodók közelebbi találkozásának a híre, melynek kétségen kívül nagy politikai jelentősége van. A francia lapok alig tudják leplezni haragjukat, melyre azonban a németek szilárd akaratu fiatal császára nem hederit. — Szomszédágunkba Baranya-Bellyére pedig az ősszel Alfonz spanyol királyt és a szász királyt várják. A királyok először Bécsben öreg királyunkat látogatják meg s onnan Frigyes királyi herceggel az urodalom tulajdonosával rándulnak Bellyére szarvas vadászatra.

— **A szultán elleni merénylet.** Messze ágazó összeesküvés szálait fedezték föl. Konstantinápolyban, melynek célja a szultán megölésére irányult. A múlt héten az uralkodó a Hamidje-mecsetben befejezte imáját és visszakart térni Burhan-Edu fiával és kíséretével a Jildizbe, földrengésszerű lökést s nyomban óriási robbanást hallottak. Nyolczvan ember részint meghalt, részint megsebesült. Több fogatot lovastul együtt a felrobbant pokolgép darabokra tépett. Több száz méter kerületben az összes ablakok betörték. A pokolgépet egy kocsii belsejében helyezték el, mely a szelamlíkhöz idegeneket vitt. A tettesek eddig még kinyomozhatók nem voltak.

Közgazdaság.

Magyarország gabona termése.

Aggódó reménységgel várta a magyar gazdaközönség a földművelésügyi miniszter által kiadott hivatalos jelentés megjelenését, a mely számot ad az ország ideai várható termésének mennyiségéről és minőségéről. A mi természetes és magától értetődő dolog, ha figyelembe vesszük azt, hogy Magyarországon az önlakosságnak közel 70 százaléka tisztán a földtől nyeri boldogulását és a föld termése képezi egyedüli jövődalmi forrását.

Hiszen nincs még egy állam a föld kezeletén, a hol a nép úgy oda lenne kényseztelve a föld műveléséhez, mint a magyar, a hol az ipar és a kereskedelem csak gyermekeveit élvein, mindenképpen a földtől nyeri kenyérét. És egy rossz termési év tönkretette egy egész nemzet reményét, existenciáját.

Kétszeres tehát az örömmünk, a midőn a jelentésből megtudjuk azt, hogy bár nem kitünő, de közepes jó termést adott az Ur, a földet turó, föld munkálásával foglalkozó magyarnépnek, és hogy az ideai termelésünk úgy mennyiségileg, mint minőségileg jóval tulszárnyalja a tavalyi év termését.

Pedig a június havában uralkodott tulsok szárazság és aszály, valamint a július havában uralkodott nagy zivatar és jégeső nagyban csökkentette a terméskilátást, a mely vidékeken, mint pl. a Dunántulon Bácskában és a délvidéken kitünőnek ígérkezett és a hegyes felvidék népeit is kecségtette. A felvidékre különösen a júliusi jégeső hozott szerencsétlenséget, a mely a legtermékenyebb Vág, Hernád és Poprád völgyét sújtotta leginkább és így ezt a lakosságot érte várakozásában némi csalódás.

A Dunántulon a szárazság és a jégeső különösen Sopron, Győr, Vas, Baranya és Somogy megyékben, valamint Muraközben és Za-

lamegyékben vitt nagy pusztulást véghez, daczára ennek ezen a vidéken az átlagos termés a 10—11 métermázsa között váltakozott és 6—6 métermázsa országos átlagot ért el, amely normális viszonyok között az átlagos 13 métermázst érte volna el. Ugyanez áll a Duna-Tisza, valamint a Tiszántuli vidékekre is, hol a szárazság különösen a szem kifejlődési hátráltatta nagyban.

A különösen káros időjárás viszonyok daczára az aratás — bár az egész időszak alatt sok aggodalom között voltak a gazdák — elég jól sikerült: úgy az őszi, mint a tavalyiak, főképp mennyiségileg középszerű jó eredménnyel fizettek, míg minőségileg nagyon jól sikerültek. Voltak ugyan panaszok ezáltal is de azok mindinkább elhallgattak és a gazdák legtöbbször az év eredménye a korábbi várakozást elérte.

A károsodások, párhuzamban állitva azal a sok aggodalommal és az eleinte mutatkozott nagynak látszó pusztulásokkal szemben, kisebbek, bár terményenként még mindig 2—5 százalékra tehető, azonkívül, hogy a tél folyamán kipusztult őszi vetések területe a búzánál 53.000 kat. holdra és rozsnál 37.000 kat. holdra becsülte.

Magyarország gabonatermése kerek összegben véve a következő eredmény adja:

Év	B u z a :	
	várható terület kat. hold.	várható összes termés métermázsa
1905-ben	6.031.548	41.640.000
1904 »	6.133.226	37.300.000
1903 »	6.153.515	44.955.000
R o z s :		
1905-ben	1.979.549	13.386.800
1904 »	2.138.216	11.983.600
1903 »	2.118.712	13.951.200
Á r p a :		
1905-ben	1.817.127	12.758.125
1904 »	1.894.656	10.870.000
1903 »	1.908.593	14.110.500
Z a b :		
1905-ben	1.787.809	11.536.000
1904 »	1.812.134	9.119.180
1903 »	1.887.550	12.754.300

A magyar birodalom gabona termése volt tehát összesen:

1905-ben	79.320.925 métermázsa
1904 »	69.272.700 »
1903 »	85.771.000 »

A megelőző három esztendő folyamán csak egyetlen egyszer volt nagyobb a termés, még pedig az elmúlt 1904-ik évben, amikor kitünő termést aratott az ország gazdaközönsége.

De ha vesszük azt, hogy bár 6.450.075 métermázssal nagyobb termést is értünk el, azonban a bevetett terület 452.452 kat. holddal több volt, mint 1905-beo, úgy az ideai termés megközelíti az 1903-ik évi kitünő esztendő termését, a mit csak örömmel lehet konstatálni és meglelédeéssel tölthet el bennünket.

A tengeri általános országos kedvező fejlődését az eső hiánya bár megakasztotta, azonban ha időközben esőt kap, kitünő termésre van kilátás, a mely a múlt évi termés 50 százalékkal fogja felülmulni. Ugyanez áll a többi kapásnövényekre, va' mint a cukorrépa, és mesterséges takarmányra is, a mely az idén jóval nagyobb sikerrel kecségtet, mint az elmúlt esztendőben.

A mi pedig a jövő kilátásait illeti, örövendve konstatálhatjuk, hogy a termelt gabonának minősége olyan jó, hogy a várható eredménye szerint ideai termésünk értéke mintegy 130—150 millió koronával haladja túl a tavalyi év összegét, nem számítva bele a tengeri és többi kapásnövényeknél tapasztalható termésobblet összegét. Ha pedig a külföldi országok terméshirei a valóságnak megfelelnek, úgy kilátásunk lévén egy állandó magas gabonaár, ez esetben a termelési érték gazdá-

inknak még mintegy 30 millió korona több jövődelmet biztosít.

Annyi sorscsapás után jóleső érzéssel és igaz örömmel tölt el bennünket az a tudat, hogy a magyar nép baján legalább ebben az esztendőben segítve van.

Kaposvari gabona piacz

1905. július 27.
mjm ként.

Buza	— — — —	19 K. 40	60 F
Rozs	— — — —	15 » 40—60 »	
Árpa	— — — —	14 » 60—80 »	
Zab	— — — —	13 » 60—80 »	
Tengeri (csöves)	— — — —	7 » 40—60 »	
» szemes	— — — —	15 » 20—40 »	
Bab	— — — —	22 » ——— »	
Burgonya	— — — —	5 » 40—60 »	

Felelős szerkesztő: **Dr. Rusa Ernő.**
Laptulajdonosok és kiadók:
Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Feledhetetlen, kedves fiam, dr. Roboz Zoltán ur, Somogyvármegye főlevéltárnokának hirtelen történt elhunya alkalmával oly tömegesen érkeztek hozzám a résztvevő levelek, hogy azokra egyenkint nem válaszolhatok.

Fogadják tehát itt egyenkint és tömegesen örök hálám és szívből jött köszönetem kifejezését mindazok, kik a megrendítő csapás által megtört lelkeimre vigasztalásukkal irt nyujtottak! A mindenható Isten árássa el őket minden áldásával.

Somogyvármegye fő- és alispánhelyettese, a megyei és kir. törvényszéki, városi és mindazon tisztviselők, kik személyes jelenlétükkel is megtisztelték a már porladó hamvakat, az egész résztvevő közönség fogadják legmélyebb köszönetem szívből jött megnyilatkozását.

Kelt Kaposvárott, 1905. jul. hó 28.

Roboz István,
kir. tanácsos, szerkesztő.

Ingyen kapja

minden

menyasszony és vőlegény

1905. márczius hó 15-től az

Eljegyzési Híradót

mint mátkasági emléklapot.

Tudósítók kerestetnek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal
Budapest VII., Allmácssy-u. 6.

2597/905 tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Gál István végrehajtónak Kis István és neje Vida Mária végrehajtást szenvedők elleni 150 korona tőke követelés és jár iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a kaposvári kir. jbiróság) területén levő Kaposvár városában fekvő, a kaposvári 4523 sz. tjkvben Kis István és neje Vida Mária végrehajtást szenvedők elleni tulajdonát képező A + 126/1 hrsz. alatt Fűredi utca 1/6/2 népsorsz. ház és udvara 2574 koronában az 1269/2 hrsz szántóra a Fűredi utnál 28 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban, az árverést elrendelte fennebb megjelölt ingatlanok az

1905. évi október hó 27 napjan d. e. 10 órakor.

tkvi hatóság hivatalos helyiségében megyeház II, em. 15. ajtó megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alóli is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 257 kor. 40 f. illetve 2 kor. 80 f. készpénzben, az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez tetenni avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

K posvár, 1905 máj. hó 23.
A kir. jbiróság mint tkvi hatóság

Gábor, kir. törv. b. ró.

HIRDETESEK

FELVÉTERNEK

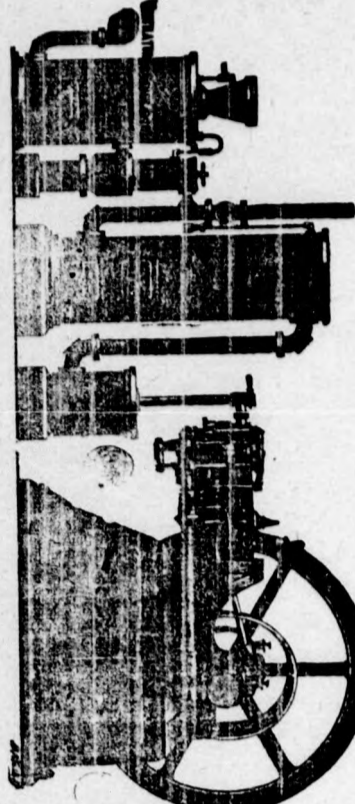
A KIADÓHIVATALBAN.

3 uj tejfőző gép,
1 finom vadász fegyver
2 használt varrógép
és egy gramophon
olesdn elado.

25 KORONA

egy divatos, férfi öltöny mérték után, remek szabásban, finom gyagyjuszövetből
= LIGHTMANN S. =
szabómesternél,
Budapest, Rottenbiller-utca 4/b. Félémelet.
Vidékre minták bérmentve.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
RUDAPESZT, VI., Podmaniczky-utca 18.
Motorgyár és vasöntőde. Bécs.
Benzin- és petroléum-motorok es jócsk nobilek, szivó-gáz-motortípusok 2-3 fill. fizetéköltséggel. — Kézzel vezérelhetőek. — Elsőrangú gyártmány. — Köttelegetés és ártégyzők irava.

Iszákosság nincs

≡ többé! ≡

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, etel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbcszéde a tartózkodásról, mert csodáhatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt a feleség, testvér avagy gyermek egyaránt beadhatja az ivónak tudta nélkül és az illető mégcsak nem is sejtí mi okozza javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer tértit a szegyeu és becsstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerenéséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabította.

Az intézet, mely a Cozador tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt köpyvet díj és költségmentesen küld, hogz így bárki is meggyőződhesen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egézségére teljeses ártalmatlan.

Igyen próba 416 sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Mevelekre 25 fill. levelező lapok 10 fill. bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 416.)

62, Chancery Lane,

London, Anglia.

BUDAPESTI
HARISNYAGYÁR

ajánlja dús raktárát

női- férfi- gyermek harisnyakban

eredeti gyári árban

12 pár megrendelésnél bérmentve.

Harisnya fejelések elváltak. Számos elismerő levél. Árjogyzók kívánatra ingyen.

BUDAPESTI HARISNYAGYÁR

főraktár

V. Fürdő-utca 1/a.

„**FOGADÓ**”

ORSZÁGOS

ORSZÁGOS

VENDÉGLŐSÖK SZAKLAPJA.

PINCZÉREK SZAKLAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Kerepesi-ut 13.

Egyedüli legelterjedtebb heti és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap.

NE VEGYEN
CZIMBALMOT vagy
HARMONIUMOT

míg REMÉNYI MIHÁLY műhangszerész legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik. Budapestről, Király-utca 45. l. szám.

SIKERÜLT

ezer vég fekete és sötétkék nagyon finom posztót és kangarn szövét egy csődbejutott posztógyárostól potom áron megvenni; ez okból szétküldünk vidékre utánvétellel a fenti szövetekből egy teljes férföltönyre elegendő **három métert**

CSAK 5 FORTÉRT

Országos Posztókitvíteli Aruház,

Budapest, Rottenbiller-utca 4/b. Félemelet.

Minták a nagyforgalom miatt nem küldhetők.

„**ELZA**” **GYUR**

az Elzák a Plymonthok nálam

kitenyésztet szubvarietásai

ELADÓ.

Plymonthokra előjegyzést elfogadok. Tenyészdém bármikor megtekinthető.

MEZRIGZKY NÉ.

Békásmegyeri tisztviselőtelep

(Pest megye.)

Könyvnyomdai

munkákat

jutányosan készít

Kéthelyi L. és Társa

KAPOSVÁROTT.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mer csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

AGNES.

orrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és nicsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmával fogva nemcsak biztos óvszer fertőző kelmek ellen, hanem a benne faglott fűg sóknál fogva kitűnő szere a lég-áulönfélőbb gyomor, légeső- és hugyszervi betegségeknek. — Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légesőhuruttól szabadulni akarunk. Dr. Kétly.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Agnes forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Agnes-forrást ha májbajtól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén savval telített viznél, sőt szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Agnesforrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú venaéglőben.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappan)

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészekről.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy a kulcs védjeggyel legyen ellátva.

JORGÓ JÁNOS ÓRÁS.

Gyári raktár: Wien III/4, Rennweg Nr. 75/b

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavító műhely

Mindennemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapázó óra, nikkeltokban 36 óráig jár frt. 2-30	
8089 sz. valódi ezüst páncél-láncz 15 gr.	> 1.-
7858 sz. ezüst remontoir, dupla fedelű	> 5.-
7889 sz. inga óra ütőművel, 2 súlylyal, 130 cz. magas	> 11.50
7929 sz. jó ébresztő óra	> 1-20

Szíveskedjék nevemre és házászámomra 7/5b. pontosan figyelni.

és feljebb

Acetylen-lámpák

kézi,- kocsi,- Spritzbogen- pózna,- rud,- asztali,- udvari,- kerti,- istálló,

Acetylen-lámpák

Automobil-lámpák.

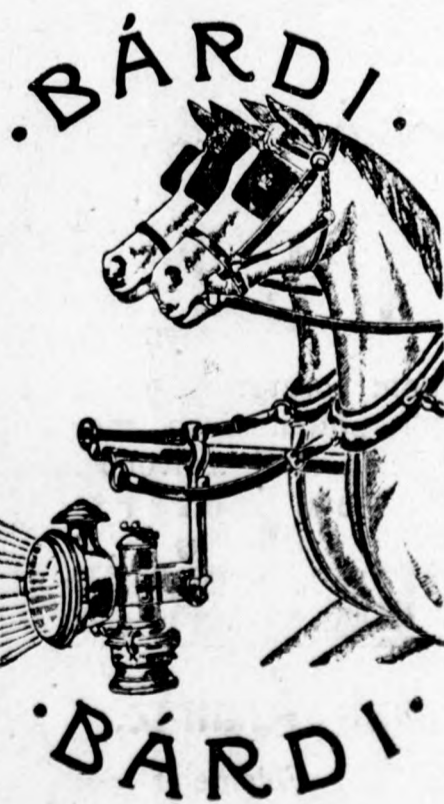
Éjjeli szántásoknál különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

BÁRDI JÓZSEF Budapest,

VI. Gyár-ut. 10

Andrássy-ut és Király-utca között.

Kaposvári képviselő: Politzer Samu.

Hirdetés.

Öt hónapos him és nőtény

FOX-TERIER

= kitűnő patkányirtók =

Kaposvárott eladók.

Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Br. Weissenbach János urnak Tab községben fekvő ingatlanai

ugy mint: egy nagy ház a piacon, egy kisebb ház a községben, az ugynevezett Casinó kert és egy szőlő

ELADÓK.

= Venni szándékozók forduljanak =
Szalay Károly ügyvédhez Kaposvárott.

A vegyileg megvizsgált, amellet hatóságilag az arczbőrre ártalmatlannak talált

„SZÖR VESZTŐ”

eltávolítja a hölgyeknél az oly esunya, kellemetlen arczszőrt gyökerestől, anélkül, hogy az arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az üdeséget, finomságot, és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki magrendeléseket diskréten utánvét mellett eszközöl

Schmidek I. Budapest, VII Nyár-u 18.

Vidéki gőzerőre berendezett likörgyár tekintélyes és bevezetett

HELYI ÜGYNÖKÖT

keres
Kaposvar és környékére magas jutalék mellett.

Ajánlatokat „Bevezetett” jeligével kiadóhivatal továbbit.